

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga št. 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Za pravičen delež

Vprašanje financiranja samouprav od banovine pa do občine je povsod, in tudi pri nas, eno najtežjih finančnih vprašanj, katerega se ne da lahko rešiti. Odkar smo dobili oblastne samouprave leta 1927, se ta problem posebno težko pojavlja za naše banovine kot naslednice oblastnih samouprav. Leta 1927, ko so bile na oblasti prenesene z državnega delokroga gotovi posli, so dobile oblasti tudi primerne dotacije iz državnih sredstev za financiranje teh poslov. V kasnejših letih, ko je politični kurz šel k najostrejši centralizaciji, pa se je, to bistveno izpremenilo. Skoraj vse samoupravne instance so bile degradirane na podrejene organe državnih oblasti, dobivale so vedno večji delokrog, za katerega so morale skrbeti, seveda pod najnatančnejšim nadzorstvom države, niso pa dobile za to nobenih sredstev. To je bilo za državno upravo kaj lahko: dati samoupravam vedno nove posle, obenem pa ni bilo treba šteti za to nobenih denarjev, tako da je za druge državne potrebe ostalo dovolj. Državna uprava pa je šla še dalje ter je samoupravam ozko omejevala vire dohodkov, ker si je najboljše pridržala za sebe, one pa, ki so po navadi bili še povrh bolj odložni, je prepuščala samoupravam in ni čuda, če so se skoraj bolj vedele pritožbe proti samoupravnemu davčnemu vijaku kot proti državnemu. To se je videlo posebno pri neposrednih davkih, kjer je vsak davkoplačevalec lahko ugotovil, da ni še najhujša stvar samo osnovna podlaga, ampak da so najtežje samoupravne doklade, ki so šle v desetine in stotine odstotkov. Ti odstotki so še bolj povečevali neznanost bremena neposrednih davkov, poleg tega pa še stopnjevali one krivice, ki so v naši zakonodaji in praksi pri neposrednih davkih.

Kriza državnih financ je povzročila, da so izostale vse dotacije naši banovini, dočim so druge banovine še vedno prejemale iz državne blagajne znatne zneske. Tako vidimo po zadnjih objavljenih podatkih za l. 1935-1936 (Pregledi izvršenih izdatkov in ostvarjenih dohodkov po samoupravnih proračunih za 1935-1936, Belgrad 1936, izdalo finančno ministrstvo, proračunski oddelek), da je država dala subvencij in podpor banovinam v tem letu 73.6 milij. din, od tega naši banovini — nič, dobile pa tudi niso nič savska, donavska in vardska banovina. Obilno pa so bile deležne državne podpore vrbska, primorska, drinska, zetska in moravska banovina, ki so si razdelile ves navedeni znesek 73.6 milij. din. To je vzbujalo upravičeno pritožbo naše in drugih zastopstvenih banovin, kar je dovedlo do tega, da se je vprašanje teh državnih subvencij banovinam v proračunskem letu 1936-1937 uredilo drugače, toda ne na našo zadovoljnost. Dne 1. aprila 1936 je bil zvišan skupni davek na poslovni promet, od česar donos je bilo vsako leto 100 milij. din namenjeno za subvencije banovinam. Pri tem pa je bil uveljavljen ključ, ki ne ustreza niti potrebam naše banovine niti deležu, katerega prispevamo v ta namen. Kajti naša banovina dobi po tem ključu vsako leto samo 2.9 skupnega zneska ali 2.9 milij. din. Če bi računali po številu prebivalstva na podlagi ljudskega štetja iz leta 1931, potem bi morali dobiti 8.21% ali 8.21 milij. din. Razlika v našo škodo znaša po tem računu 5.31 milij. din, toliko lahko rečemo, da prispevamo za druge banovine.

Še slabše pa odrežemo, če primerjamo številke, koliko dobimo nazaj in koliko plačamo davka v ta namen. Po uradnih podatkih je bilo v naši banovini v proračunskem letu 1936-1937 plačanih tega povška za skupni banovinski sklad pri davčnih upravah 13 milijonov 977.000 din, pri carinarnicah pa 9.558.000 din, torej skupno 23.534.000 din. Dobili pa smo od tega zneska namesto proračunskih 2.9 milij. din samo 2.43 milij. din, kar nam še drastičneje kaže, koliko prispevamo za dotacije drugim banovinam.

Vsi razlogi, ki jih navajajo nekateri za tako visoko nesorazmerje, ne drže. Tudi naša banovina lahko štejemo med pasivne banovine, kar dokazuje vsako leto dejstvo, da moramo kupiti mnogo, mnogo vagonov koruze za prehrano siromašnega prebivalstva enako kot druge pasivne banovine. Naša agrarna produkcija je posebno v zadnjih letih doživela večkrat zelo slabe letine, kar je še bolj povečalo našo odvisnost od uvoza žita, koruze in tudi drugih živil. Da pa nismo bogata banovina, pa tudi vemo sami najbolje in se naše razmere ne dajo primerjati z materialnim stanjem prebivalstva nekaterih drugih banovin, posebno onih, kjer je imelo kmetijsko prebivalstvo res nekaj od konjunktura za kmetijske pridelke zaradi ugodnejših cen, katere smo morali nasprotno ravno mi plačevati drugim.

Drug najvažnejši ugovor je ta: da plačuje ta davek prav za prav konsum. To v marsikaterih primerih drži, gotovo pa zopet ne moremo reči, da porabi naša banovina z 8.2% vsega prebivalstva z višjim življenjskim standardom v resnici samo 2.9% vseh industrijskih in drugih izdelkov, za katere je treba plačati davek na poslovni promet. Naša banovina plača približno 20% vsega davka na poslovni promet in reči moramo, da je velik del tega zaračuna kupcem naših industrijskih izdelkov izven Slovenije. Če bi razčlenili pro-

Oktavijan Goga odstopil

Nenaden sestanek politikov pri kralju

Bukarešta, 10. febr. c. Silno pozornost je vzbudilo dejstvo, da je kralj Karel proti večeru nujno sklical na dvor vse bivše predsednike vlad in voditelje političnih strank. Avdiencia je bila skupna in govore o ostavki Gogove vlade.

Bukarešta, 10. febr. c. Danes so uradno objavili, da bo romunski kralj Karel v drugem tednu marca obiskal angleško kraljevsko dvojico. Obisk bo uraden in bo kralj Karel v Londonu bival tri dni v buckinghamski palači.

Bukarešta, 10. februarja. c. Vlada Oktavijana Goga je odstopila. O okoliščinah, ki so dovedle do odstopa vlade, ni ničesar znanega. Ves dan so trajala mrzlična posvetovanja v kraljevski palači in številni so bili politiki, ki so prihajali na dvor. Največjo senzacijo je vzbudil prihod voditelja narodno-kmečke stranke dr. Maniu, ki je dolgo ostal pri kralju. Dr. Maniu je zadnje dni imel 3 govore, v katerih je na viden način podčrtaval svojo zvestobo do kralja in svoje navdušenje do krone. Dr. Maniu ni ničesar povedal o svojih razgovorih.

Na sestanku vodilnih politikov, ki jih je kralj poklical k sebi na večerni posvet, ni bil navzoč vodja krščanskih nacionalistov Cuza.

Bukarešta, 10. febr. Odstop Gogove vlade, ki je zaradi svoje protizidovske politike vzbudila v zapadni Evropi veliko vznemirjenje, je povzročil v prestolnici veliko politično napetost. Kralj se trudi, da bi mu našel pravega naslednika. Poklical je k sebi še šest bivših ministrskih predsednikov, med njimi tudi voditelja narodno-

kmečke stranke dr. Mania in se je z njimi pogovarjal o sestavi vlade, ki bi združila čim večje število demokratičnih strank v novem režimu. Dr. Maniu je sprejel dopisnika Reuterja ter mu dejal, da je njegova stranka v vsakem oziru pripravljena na to, da prevzame oblast v svoje roke. Njegova vlada bi iskreno iskala možnosti najbližjega sodelovanja z Anglijo, Francijo in Zvezo narodov. Glavni povod, seveda samo vnanji, za krizo vlade je izredno surovo sestavljena protestna nota, ki jo je romunska vlada sprejela od sovjetske vlade v zvezi s tajinstvenim ugrabljenjem odpravnika poslov sovjetskega poslanstva v Bukareštu Butenka. V večernih urah se je raznesla vest, da kralj še ni končno veljavno sprejel odstopa Gogove vlade. Značilno je, da kralj, ki je pozval k sebi vse voditelje političnih strank, ni poklical voditelja železne garde Codreana, kar je vzbudilo po prestolnici največjo pozornost. Močni oddelki armade so zasedli strateško važne točke Bukarešte.

Za sovjetskim diplomatom ni še nobenega s'edu

Bukarešta, 10. febr. AA. (Stefani). Primer sovjetskega odpravnika poslov Butenka je še zmerom zavil v čudno skrivnost. Policija je dosedaj ugotovila samo to, da Butenko še ni prekorčel romunske meje, vsaj pod svojim imenom ne, in zato sedaj samo še išče, ali je te dni kak

sovjetski diplomat mogoče pod tujim imenom prekorčal romunsko mejo. Policija dopušča domnevo, da so sovjetskega diplomata ali s silo odvedli ali ga pa skrili. Moskovski agenti so to že večkrat storili v raznih državah. Zanimivo je, da je pretekli teden priplul v pristanišče Konstanca nenadoma sovjetski parnik »Katamaja«, ne da bi o tem prej obvestil pristaniško poveljstvo. Ta parnik pa že več mesecev ni prihajal v Konstanco. Parnik je počasi nalagal premog pri neki tvrdki, ki je v trgovskih zvezah s Sovjetsko Rusijo. To je bilo v soboto, torej istega dne, ko je izginil Butenko. Parnik je odplul v neznano smer. Zato je možno, da so moskovski agentje prišli s tem parnikom in odvedli Butenka v Konstanco, ni pa tudi izključeno, da so Butenka ali pa njegovo truplo vkrcali v kakem drugem manjšem romunskem pristanišču. Možno je pa tudi, da je Butenko padel kot stroc-kiste, ker ni bil zadovoljen s Stalinovo politiko.

Sovjetska vlada obžaluje

London, 10. febr. b. Po večerajšnjih vesteh iz Moskve je sovjetska vlada pozvala tajnika sovjetskega poslanstva v Bukarešti, naj v najstrožji obliki protestira zaradi tega, ker je zginil ruski odpravnik poslov Butenko. Sovjetska vlada v svoji noti obžaluje, da romunsko notranje ministrstvo ni storilo vseh potrebnih korakov, da bi se preprečilo ugrabljenje.

Kdo pomaga rdeči Španiji

Odkritja dnevnika „Giornale d' Italia“

Rim, 10. februarja. AA. (Stefani). »Giornale d'Italia« nadaljuje z odkritji o tuji podpori v korist rdeče Španije. Današnji članek je posvečen dokumentom o podpori, ki jo poleg Francije in Sovjetske Rusije izkazujejo rdeči Španiji še neke druge države. List omenja tajno nabiranje prostovoljcev v Avstriji in v Švici ter navaja nato, da delujejo francosko-sovjetski posredovalci tudi v Jugoslaviji in na Norveškem v enakem smislu. Glede tihotapstva orožja in naročevanja vojnega materiala opozarja »Giornale d'Italia«, da obstoji v Londonu družba »Atlantic Shipping«, ki je decembra lanskega leta najela zaradi tihotapstva orožja in vojnega materiala v rdečo Španijo 45 angleških ladij in po eno estonsko in norveško. Druga družba, ki kupuje in zavaruje ladje ter druga prevozna sredstva za barcelonsko vladno, se imenuje »Hauer Tenens Ltd.«, 3 Grace Clerk Street v Londonu. Ta družba je v tesnih stikih z dvema večjima francoskima družbama za tajna naročila in prevoz blaga. Mnoge angleške ladje vozijo orožje za račun francoskih družb. Poleg teh tvrdk je v Londonu tudi židovska tvrdka Wedel, ki je v prvi polovici januarja prodala rdeči Španiji blaga za 20 milijonov lir. Podobne posle opravlja tudi španska banka za zunanjo trgovino, oziroma njena pariška podružnica. Tudi to podjetje je ustanovila vlada zaradi plačila naročenega orožja. Neko špansko vojaško odposlanstvo je 28. januarja podpisalo v Belgiji pogodbo za 2000 pušk oblike Mauser, 500 revolverjev oblike FH 7, 35 do 40 tisoč nabojev za puške, 20.000 nabojev za revolverje. Vse to blago so poslali v francosko pristanišče Saint Nazaire. Glede češkoslovaške omenja list, da je znašalo decembra meseca lanskega leta število češkoslovaških prostovoljcev v rdeči Španiji 5500, med temi nad tisoč specialistov, 13 zdravnikov in 27 pilotov. Med najnovejše češkoslovaške dobave spada tudi 40 letal, ki so prispela na letališče v Sabadel v začetku januarja. Prav tako sodelujejo pri tihotapstvu tudi grške ladje po tisoč ton in

romunski parniki. List navaja več primerov, zlasti pa romunsko ladjo »Albo Julio«, ki je 20. decembra lanskega leta prevzela v Marseillo 10 razstavljenih letal oblike Potez, mnoge tovorne avtomobile in 12.000 bomb po 100 in 600 kg. Končno opozarja »Giornale d'Italia«, da je nedavno tega prišlo v Španijo pri Puerbi veliko število vagonov z železnim materialom iz Švedske. Prav tako podpirata rdečo Španijo Mehika in Zedinjene države. Te dni so v Zedinjenih državah izdali znamke, ki bodo z njihovim donosom poravnali nabave v Ameriki. List sklepa iz vseh teh podatkov, da vodi rdeča Španija vojno le zaradi pomoči, ki jo prejema iz mnogih evropskih in ameriških dežel.

Washington, 10. febr. c. Letos bodo v ameriški vojski upokojili 26 generalov. Toliko jih še niso upokojili v vsej ameriški zgodovini. Tudi to naj dokazuje, da se je Rooseveltov vpliv zelo okrepil posebno v vprašanih oboroževanja.

Japonci zbirajo mohamedance

Angleško posredovanje za mi

Tokio, 10. februarja. TG. Japonska agencija »Domei« poroča, da se je v Pekingu zbralo 1500 zastopnikov, ki predstavljajo 70 milijonov mohamedancev, ki žive po Kitajskem, v Mandžuriji in v Sinkiangju. Kongres mohamedanskih zastopnikov je sklenil ustanoviti stalno zvezno organizacijo, ki si je zapisala kot program, da bo »brnila mohamedanstvo, sodelovala s tisto Kitajsko, ki je prijateljsko razpoložena do Japoncev, sodelovala tudi z Mandžurijo in Japoncem, v skupni borbi proti komunizmu in Čankajskovi vladi na Kitajskem. Vrhovni poveljnik vseh japonskih vojsk na Kitajskem general Terauci je prisostvoval tej seji in je mohamedanskemu kongresu v imenu japonske vlade sporočil pozdrave in čestitke.

Sovjetski pos'anih za pomoč Kita's'hi

Newyork, 10. februarja. AA. (DNB). Sovjetski veleposlanik Trojanovski je včeraj govoril v Chapel Helu pred študentskim društvom vseučilišča v Seaverni Karolini. Poudaril je, da se lahko rešimo iz sedanje napetosti samo na ta način, da bi se sporazumele Velika Britanija, USA in sovjetska Rusija, ki bi se odločile za podporo Kitajski in jo tako rešile pred Japonsko.

Doslej je vo'na stala Japonce 70 milijard din

Tokio, 10. februarja. Reuter objavlja: Po ne-uradnih poročilih etane Japonske dosedaj »ne-eporazum« e Kitajsko nad 5 milijard jenov, to je 70 milijard dinarjev. Vlada doslej še ni izdala uradnih števk o vojnih stroških. Politične stranke so sklenile, da bodo brez sprememb sprejele r edni proračun za prihodnje leto, ki znaša 2867 milijon jenov. (Vojni stroški ne spadajo pod ta proračun, ampak pod iz redne kredite, ki jih je vlada zaprosila e posebnim zakonom).

Zagrebiška vremenska napoved. Postalo bo bolj oblačno. Pričakovati je zopet dežja ali snega.

Dunajska vremenska napoved. Menjaje oblačno, redke padavine, na prostem močan severozapadni veter, tudi ponoči nekaj nad ničlo.

Avstrija izganja naše državljane

Dunaj, 10. febr. TG. Dunajska »Politische Korrespondenz« objavlja naslednje uradno poročilo:

»Proti koncu decembra 1937 so mariborske oblasti tamošnjega predstojnika in nekaj članov »Domovinske fronte« izgnale z utemeljitvijo, da te osebe delujejo proti interesom kraljevine Jugoslavije. (Dotične osebe so bile izgnane, ker so javno delale propagando za obnovo Habsburžanov ter napovedovale, da bodo potem južnoštajerski kraji prišli k habsburški Avstriji. — Op. ur.) Zastopnikom habsburških oblasti, ki so v tej stvari večkrat s poudarkom posredovali, jugoslovanske oblasti niso mogle postreči s konkretnimi konkretnimi obtožbami proti delovanju teh članov »Domovinske fronte«. Vrh

dajo naših industrijskih izdelkov in ugotovili, koliko potrosimo sami doma od naše industrijske produkcije, potem bi prišli najmanj do odstotka, ki bi ustrežal številu prebivalstva, če ne še več.

Vse to nam kaže, da je donos tega davka nepravilno razdeljen po posameznih banovinah. To tudi povzroča, da mora naša banovina iskati virov dohodkov drugod in da je banovinska doklada na neposredne davke v naši banovini največja izmed vseh banovin. To pomeni za nas občutno gmotno škodo, ker se na vseh poljih kažejo posledice prevelike davčne obremenitve, katere povzroča ravno taka centralizacija in izkoriščanje donosa v eni banovini za izdatke v drugi banovini. Dolgo časa to stanje ne more biti vzdržno in merodajni činitelji morajo uvideti, da je

tega je bilo mogoče jugoslovanske vse preveč splošne obtožbe brez izjeme zavrniti. Ker navzlic temu omenjeni izgoni niso bili preklicani in so bili še potem naknadno izgnani drugi avstrijski zvezni državljani, se je avstrijska vlada po šesttedenskih brezplodnih prizadevanjih, da bi se stvar uredila na prijateljski način, čutila prisiljeno, da je nekaj jugoslovanskih državljanov, ki prebivajo v Avstriji in ki so že dalje časa utemeljeno osumljeni, da se udeležujejo v protiaustrijskem smislu, pozvala, da zapustijo zvezno ozemlje.

Ta razloga izгона jugoslov. državljanov iz Avstrije, ki je še povečala neprijetno ozračje, ustvarjeno po izgonih samih, bo pravočasno dobila primeren odgovor.

sedanji način razdelitve davka na poslovni promet po banovinah krivičen in da bo treba najti primernejši ključ za njegovo razdelitev, ki bo preprečil tudi neljube posledice sedanje razdelitve. Davčnotehnični razlogi ne morejo biti merodajni, ker se da po objektivnih vidikih najti primernejši ključ in tudi razpolaga naša finančna uprava z dovolj podrobnimi statističnimi podatki, koliko se posameznih vrst po poslovnem davku obdavčenih izdelkov porabi pri nas in drugod.

Načelno je najporabnejši ključ za razdelitev poslovnega davka po banovinah kraj dejanske potrošnje. To se da izvesti v korist naše banovine, s tem vsega prebivalstva banovine in tudi države, ker je razdelitev bremen tako pravična in ne vzbuja stalnih in upravičenih kritik.

Češki Orli med našimi fanti

ob I. slovanskih smučarskih tekmah

Današnji dan so porabili tekmovalci v glavnem za trening. Že v zgodnjih jutranjih urah so hoteli proti Spanovemu vrhu, kjer je start za smuk in potem so celo dopoldne in popoldne brželi v divjem tempu v dolino, cilju nasproti. Tako živahno se nikoli ni bilo na Črnu vrhu kakor te dni. Vse se z mrzlično naglico pripravlja na velike dni, na I. slovanske smučarske tekme, ki jih prireja zveza fantovskih odsekov. Polno je že tekmovalcev tu gori, koča ASK Gorenjca je že prenapolnjena, edina bližnja Tršanova gostilna bo lahko še sprejela nekaj gostov. Naš pridni ata, oskrbnik Gorenjeve kočice, ima polne roke dela in še več skrbi imajo njegove tri hčerke v kuhinji, da lahko nastojijo toliko lačnih smučarskih želodcev. Danes so dobile še eno moč in jedva obvladajo naval na kočo.

Po sneženih strminah

Največje zanimanje vlada za češke tekmovalce in naše mojstre, olimpijca Pračka, Znidarja ter drznega Zvana in druge. Naši fantje, ki so že operativno prevozili to progo, obvladajo najnevarnejša mesta z veliko sigurnostjo. Veselje je gledati te mojstre, ki drviijo v dolino v peklenem tempu 70, 80 km na uro. Na račun njihove hitrosti je bilo danes več padcev in več zlomljenih smučk in palic, druge nesreče pa ni bilo. Danes dopoldne so se pojavili tudi češki Orli na smučski progi. Pozna se jim, da nimajo doma takih terenov, kajti vozili so z manjšo sigurnostjo, prevelika korajža takoj pri prvih voznjah pa jim je povzročila marsikak padec. Popoldne je šlo neprimerno boljše, ker so progo, ki je v resnici zelo težka, zlasti zaradi poledenosti, že nekoliko spoznali. Jutrišnji trening jih bo pa vpeljal še v ostale tajnosti. Seveda bodo težko konkurirali našim olimpijcem, ker imajo ravno v alpskih disciplinah za seboj dovolj težkih tekem in treninga na tej progi. Skoraj gotovo si bomo alpeko kombinacijo izvajali mi, nasprotno pa smemo lahko računati, da bodo

v klasični kombinaciji zmagali češki Orli.

Zato je tudi eden glavnih vzrokov, da nočejo svojih tekmovalcev forsirati v alpski kombinaciji in štedijo svoje sile za tek in skoke, kjer nam bodo nadmočni, če ne bodo imeli kake smole, kajti njihova reprezentanca je sestavljena pičlo, torej samo iz štirih tekmovalcev, kolikor jih je predpisanih. To se pravi z drugimi besedami, da se ne sme nikomur nič pripetiti in tudi nihče ne sme odstopiti, ker sicer bi bila njihova usoda za prvo mesto zapečatena. Upajmo, da bo šlo vse po sreči, in da bodo videli v klasični kombinaciji ostro borbo med brati s severa in juga, dotim se bo v alpski kombinaciji vršila ogorčena borba predvsem med domaćimi mojstri. Sicer pa ni več dolgo do tega in naši radovednosti bo zadosteno.

Sv. Križ in Črni vrh v zastavah

Raz hiš pri Sv. Križu visijo naše državne zastave, v Boštjanovem hotelu, kjer je nastanjena češka reprezentanca, pa visi poleg naše tudi češkoslovaška državna zastava. Črni vrh je ravno tako odet v zastave, Gorenjeva koča pa je lepo okrašena zunaj in znotraj, raz strehe pa visita češka in naša državna zastava ter klubska zastava ASK Gorenjca. Vse je že danes v slavnostnem razpoloženju, četudi se tekme prično šele čez dva dni.

Ce se vračša s črne vrha proti Sv. Križu ali Jesenicam, vsak trenutek naletiš na novega tekmo-

valca, ki jo ubira proti Črnu vrhu. Vsakdo se takoj poda na progo, kjer bo tekma in preizkusa svoje sposobnosti. Pomožno osebje pa pridno postavlja telefonsko progo, popravlja in urejuje progo, da bo na dan tekme vse v najlepšem redu. Črni vrh je poln življenja, mladi fantje polni mladostnega razpoloženja delajo a polno paro, da bo prireditev kar najbolje izpadla. Vsa pobočja in vrhovi v neposredni bližini Gorenjeve hoče so kakor mravljišče.

Prijazna postrežba v koči

Naša Micka, kakor jo tu imenujejo, ki jo poznajo zlasti naši akademiki, ker je ob njihovih tečajih skrbela za lačne želodce, pa ima s svojimi sestrami polne roke dela, da postreže tekmovalcem. Od ranega jutra do pozne večera jo nadlegujejo z raznimi prošnjami, ki so seveda vse v zvezi z dobrinami, ki jih tu gori nudi kuhinja. Prav težko je pričakovati bratov Čehov, ker se hoče kar v dveh dneh naučiti perfektno češčine. Zato je bila proti njim še prav posebno postrežljiva — no pa menda le zato, ker je gostoljubnost pri nas doma.

I. K—er.

Dva poslanca z dr. Mačkove liste odha'ata v skupščino

Belgrad, 10. febr. m. Pri predsedniku skupščine Cirišu se je danes prijavil na Mačkovi listi izvoljeni poslanec Franc Novakovič iz Molve v djurdjevskem okraju. Izročil mu je svoja poslanska polnomočja zaradi verifikacije. Poslanski krogi so danes tudi zadrževali, da bo dobil verifikacijo svoj mandat tudi dr. Rudolf Dobovišek, ki je bil izvoljen na Mačkovi listi v šmarnskem okraju. Zaradi dejstva, da je Mačkovo gibanje v Sloveniji docela splahnelo, kar je moral pričakovati vsak trezno misleči politik, je Dobovišek odložil vse svoje funkcije v tem gibanju in po zadrževanju v Hrvatskega dnevnika izstopil tudi iz bivše KDK.

Strašen uboj na Gorenjskem

65 letni stric zabodel svojega nečaka

Kranj, 10. februarja.

Znano je, da so starejši ljudje včasih zelo nepredvidni, kadar še več ali manj v svežih močeh izročajo posestva mlajšim. Tak prezgodnji sklep se navadno masčuje iz nehalnežnosti, če že ne s sovraštvom, ki razdvoji starejše od mlajših. Takšno ozadje ima tudi strašen umor, ko je snoči 65-letni preužitkar Andrej Kokalj z nožem zaklal svojega nečaka Joahima.

Posenit Andrej Kokalj, po domače Mah iz vasi Zavod pri Goričah je pred tremi leti izročil svoje posestvo nečaku Joahimu, ker mu je žena Neža že umrla, kmalu za njo pa tudi hči Jožefa por. Podakar. Joahim Kokalj se je za tem preselil iz svoje domače hiše v Mahovo. Ker je bila Mahova hiša že v slabem stanju in je imel Joahim že precej denarja prihranjenega, je hotel pozidati novo hišo. Stara lega hiše ni bila dovolj na prometnem kraju, zato je zamenjal nekaj zemlje s svojim bratom Jakobom in postavil nekaj sto metrov od Mahove kabole lepo hišo, v kateri je potem odprl čevljarstvo delavnico. Staremu Kokalju ta sprememba ni bila všeč in zato so se za-

ZFO vabi za nedeljo v Planico

Vlak v Planico. K zaključku I. slov. smučarskih tekem v Planico, ki jih je priredila Zveza fantovskih odsekov v Ljubljani, se peljemo v nedeljo, dne 13. f. m. z rednim, močno ojačenim turističkim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane točno ob 6 zjutraj.

Da bo mogoče vstopiti v ta vlak vsem udeležencem, ki so se prijavili k tem tekmam v Planico, se bo vlak ta dan izjemoma ustavil do postaje Rateče-Planica in nazaj prav na vsaki postaji.

Za naše prijavitelce bodo rezervirani vagoni v drugi polovici ojačenega vlaka. Zaradi tega nujno prosimo vse udeležence, ki so se prijavili, da vstopate v zadnje vagona vlaka in se točno ravnate po navodilih rediteljev.

Povratek. Iz Rateče-Planice se vračamo točno ob 17.06 z rednim potniškim vlakom, ki dospe v Ljubljano ob 20.35.

Licni listki. Vsakdo kupi na svoji vstopni železniški postaji do Rateče-Planica navadno nedeljsko vozno karto, ki velja za brezplačen povratek.

Spominski znaki. Med vožnjo iz Ljubljane do Planice se bodo prodajali v vlaku lično izdelani spominski znaki iz bronu, in sicer po 5 din za komad. Ta znak velja obtem za vstopnico k vsem našim smučarskim prireditvam v Planici.

Zigovanje. Tekmovalcem in onim, ki so se udeležili naših tekem v Črnu vrhu in v Planici že 11. in 12. t. m., pa bomo za brezplačen povratek zigovali v Planici na železniški postaji njihove vozne listke oziroma za polovično vozno predpisani K 13.

Zavarovanje. Zavedajoči se velike odgovornosti za primer neizgode za vse tekmovalce brez izjeme, ki pri teh tekmah predstavljajo fantovsko organizacijo, je predsedstvo Fantovske zveze v Ljubljani zavarovalo vse tekmovalce pri največjem zavodu Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, ki je šla tudi to pot organizaciji kar najbolj na roko. Z našimi fanti vred so zavarovani tudi bratje češkoslovaški Orli. Zavarovalna polica se glasi na 30.000 din za primer smrti, 100.000 din za primer trajne invalidnosti in 25 din dnevno za primer začasne delatnosti za vsakega posameznika-tekmovalca posebej.

J. Ilv.

Knez namestnik prispel v Atene

Atene, 10. februarja. AA. Atenska agencija poroča: Nj. kr. Vis. knez-namestnik Pavle, Nj. kr. Vis. vojvoda in vojvodinja kentska in grofica Teering so snoči dopotovali v Atene. Na postaji so jih pozdravili Nj. Vel. kralj Jurij, predsednik vlade Metaxas s vsemi člani vlade, poslanike Velike Britanije in Jugoslavije in zastopniki vojnih in civilnih oblasti. Takoj po prihodu so odšli, da se poklonijo posmrtnim ostankom princa Nikole. Pogreb bo v soboto dopoldne.

Belgrajske vesti

Belgrad, 10. februarja. m. Ob desetletnici smrti prvaka bivše radikalne stranke Ljubomira Jovanoviča so njegovi prijatelji imeli danes zadoštnico v saborni cerkvi. Zadoštnici so prisostvovali številni bivši radikali.

Belgrad, 10. febr. m. V Belgradu se mudi predsednik Društva poštnih zvanjčnikov in služiteljev dravske banovine Jožef Penko ter je v raznih stanovskih zadevah posredoval v poštenu ministru in v državnem svetu. Istočasno je v Belgradu seja širšega upravnega odbora tega društva za vso državo.

Belgrad, 10. febr. m. Tukajšnje Slovensko žensko društvo priredi nočjo proslavo 60 letnice rojstva največjega slovenskega pesnika Otona Zupaničiča. Na sporedu je več pevskih točk, ki jih bosta odpela tukajšnja operna pevca Anita Mezelova in Josip Rijavec. Govor o Zupaničiču bo imel Slavko Savinšek.

Belgrad, 10. febr. m. V prostorih tukajšnjega emigrantskega društva Istra-Trst-Gorica bo imel 13. t. m. koncert operni pevec tenorist Slavko Lukman.

Kako se je ponesrečil „SSSR 6“

Pariz, 10. febr. AA. Po poročilu iz Kandalacke je rešeni namestnik poveljnika zrakoplova „6“ opisal nesrečo zrakoplova takole:

Ob 2 popoldne je zrakoplov v bližini Petrozavodskega začel v gosti megli. Do tega kraja je plul na slepo srečo. Tu pa je zavil proti Murmansk s hitrostjo 100 km na uro. Letel je v višini 300 do 400 metrov. Kmalu se je zrakoplov dvignil na 450 metrov. Zdačji je pilot vzkliknil in so člani posadke videli pred seboj hrib. Drugi poveljnik zrakoplova Pankov je skušal dvigniti zadnjo stran zrakoplova, toda čez nekaj sekund je nastala detonacija in zrakoplov je treščil na drevesje. Zrakoplov je bil hipoma v plamenih. Tako se je ladja ponesrečila.

6237 smrtnih obsodb v devetih mesecih

Moskva, 10. febr. V teku zadnjih devet in pol mesecev je bilo po uradnem izkazu sovjetskega najvišjega državnega pravdnika samo od najvišjega sodišča in najvišjih sodišč posameznih sovjetskih republik obsojenih 6237 oseb na smrt. Obsojenci so bili obdolženi špijonaže, neposlušnosti in političnih zločinov. Od obsojencev jih je 72% pripadalo komunistični stranki.

Eksplodira v Sibiriji

Moskva, 10. febr. b. V tovarni traktorjev in tankov v Celjabinjsku je prišlo iz neznanega razloga do strahovite eksplozije. Oblasti ne sporočajo nobenih vesti, vendar se doznava, da je bilo pri tej eksploziji okoli 100 ljudi mrtvih in ranjenih. Nekoliko inženirjev in delavcev je bilo aretiranih zaradi sabotaže. Bili so takoj vsi ustreljeni. Vsa tovarna je uničena.

Za zvezo Nemcev po inozemstvu z domovino

Berlin, 10. febr. e. Izdan je bil ukaz, da se morajo vsi Nemci (državljeni Nemčije), ki bivajo v tujini, v teku treh mesecev javiti pri svojih konzulatih. Ta ukaz ni v zvezi s kakimi vojaškimi predpisi, ampak oblasti hočejo imeti pregled nad vsemi Nemci, ki bivajo v tujini in jih s posebnimi organizacijskimi ukrepi, ki bodo še izdani, trajno povezati na njihovo domovino.

Arhiereji ukinili kazni pravoslavne cerkve

Belgrad, 10. febr. m. Arhierejski sabor srbske pravoslavne cerkve je nočjo izdal za javnost obvestilo, v katerem pravi, da je na seji dne 8. t. m. ukinil vse kazni, ki jih je izrekel nad ministri in poslanci, ki so v skupščini glasovali za konkordat. Na svoji seji dne 9. t. m. pa je vsem arhierejem naročil, da ta sklep izvrše.

Zadnja vest:

Romunija pričakuje novo vlado

Bukarešta, 10. febr. m. Ostavko, ki jo je podal predsednik vlade Goga, je kralj Karol sprejel. Iz izjave, ki jo je po svoji avdijenci dal časnikiarjem vodja narodne zaraniščne stranke Julij Maniu, je pričakovati vlado nacionalne unije, v katero bodo opozicijske stranke delegirale vsaka po dva zastopnika. Po zadrževanju političnih krogov bo zavzel portfelj zunanjega ministristva vodja disidentskih liberalcev Jurij Bratianu.

Opozicija v skupščini napada

Pristaši diktature se razburjajo zaradi pomirjenja s Hrvati

Belgrad, 10. febr. m. V skupščini je bilo danes, čeprav zaradi muslimanskega praznika ni poslovalo, precej živahno. Poslanci so se zbrali v svojih klubskih prostorih in se pripravljali na jutrišnjo proračunsko razpravo. Kljub proračunski razpravi opozicionaleci ne kažejo onega borbenega razpoloženja kakor prejšnja leta. Pred pametno zunanjo, notranjo in gospodarsko politiko sedanje vlade so morali kloniti v skupščini tudi najhujši nasprotniki in priznati, da se je stanje v državi, odkar je na krmilu sedanja vlada, izboljšalo v vsakem pogledu. Pa tudi važni dogodki v našem notranje-političnem življenju v preteklem letu so nasprotnikom dokazali, da je JRZ edina stranka v državi, ki res lahko prevzame in nosi vso odgovornost za vodstvo in ki pravih političnih nasprotnikov, razen dr. Mačka na Hrvaškem, sploh nima, kar je jasno pokazalo že troje volitev, ki so bile pod sedanjim vladom. Sedanja vlada z železno doslednostjo nadaljuje svoj vsestranski obnovitveni program, ki

so ga napovedali v svojih nastopih razni strankini vodilni člani. Iz vseh teh razlogov je letos v skupščini mir ter se bodo kvečjemu razburjali JNS poslanci, ki bodo spet napake svojih vlad napravili sedanjemu režimu. Pa tudi med temi poslanci prihajajo zmeraj bolj do spoznanja trezni elementi, ki zagovarjajo pomirljivo stališče do vlade. Ta skupnica je zdaj še v manjšini, toda število pristavev narašča od dne do dne. Med poslanci JNS je v političnem pogledu prava desorientacija in se je samo tako moglo zgoditi, da so za svojega glavnega govornika v proračunski razpravi določili petomajskega notranjega ministra Veljo Popoviča, ki se je z nesojenim fuhrerjem Jevtičević za vse čase proslavil z znanimi »demokratskimi« volitvami, še bolj pa s famoznimi govori za časa verifikacijske razprave. Poslanski krogi zatrjujejo, da bo Veljo Popović napadel vlado predvsem zaradi pomirljivih politike nasproti Hrvatim, kar JNS-arjem nikakor ne gre v račun.

30 ljudi zgorelo

Strašno maščevanje nad nezvesto nevesto

Mostar, 10. februarja. m. V bližini vasi Sretnica, ki je oddaljena kakih 10 km od Mostarja, se je ponoči pripetila ena najstrašnejših nesreč, kar jih pomnijo ljudje v tem kraju. Snoči je zbral na svojem domu kmet Jurij Rožič ob priliki poroke svojega sina nad sto gostov, ki so bili zbrani v gornjih prostorih njegove domačije. V spodnjih prostorih pa je bilo spravljeno seno in živinska krma. Gosti so se v veselem razpoloženju razveseljevali in popivali pozno v noč. V času, ko so se gostje, nič hudega sluteč, zabavali v zgornjih prostorih, je iz doslej še nepojasnjenih vzrokov začelo goreti seno v spodnjih prostorih. Požar se je širil ter je kmalu po polnoči z vso silo buhnil tudi v gornje prostore. Pregoreli pod se je pod težo gostov podrli in vsi so popadali v plamene. Iz pogorišča so se čuli strahotni klici na pomoč. Nesreča se je povečala še v trenutku, ko se je zrušilo na pogorišču tudi ostrešje. Iz bližnjih vasi so prihili ljudje ter skušali rešiti ponesrečence, toda vsaka pomoč je bila zaman. Šele zjutraj, ko so požar za silo pogasili, so lahko nekaj gostov rešili. Izpod ruševin pa so izvele 30 strahotno izmaličenih trupel. Med umrli so tudi gospodar Jurij Rožič, zeno in obe Rožičevi hčerki. Nevesta se je sicer rešila, a ima po vsem životu strahotne opke in ni upanja, da bi ostala pri življenju. Trupla so zgorela skoraj do kosti in jih ni mogoče spoznati. Pri nesreči so prizadete tudi cele družine. Na mesto nesreče je prišla orožniška patrulja, ki je uvedla strogo preiskavo. Ljudje zatrjujejo, da je požar podnel neki fant, ki ga je nevesta zapustila, ter se je na tako strašen način hotel maščevati nad Ružičevo družino. Nesreča je v vsaj javnosti napravila najglojbi vtis. Vsi sočustvujejo s težko prizadetimi družinami.

Razprava proti nemškemu pastoru u

Berlin, 10. febr. b. V sodnem procesu proti pastoru Niemüllerju je nastal senzacionalen preobrat. Pastor je namreč odklonil brambo treh braniteljev in izjavil, da prevzema sam svojo obrambo. Zato mu je sodišče določilo posebnega uradnega branila in prekinilo sodno razpravo za en dan, da se ta stvar uredi. O dosedanjem poteku razprave, ki je tajna, se doznava, da je predsednik sodišča takoj ob začetku razprave opomnil vse prisotne, da ne smejo dajati nobenih informacij tujim časnikarjem.

V Mariboru so

odkrili veliko tihotapstvo

Maribor, 10. februarja. Finančne oblasti v Mariboru so že dalj časa zasledovale neke sled, ki naj bi jih končno privedla do odkritja skladišča, iz katerega se zalagajo mariborski tihotapeci in ostali s saharinom in drugim prepovedanim blagom. Ko so te dni aretirali neko znano mariborsko tihotapko v Celju, vprav ko je stopala v vlak, da odnese v Belgrad večje količino saharina, so dobili dokaze, da je skladišče v Bresterlici pri Mariboru pri neki posestniški rodbini Rižnar. Oblasti so že dalj časa sumile, da se bavi ta rodbina s tihotapstvom, vendar niso imele nikakih dokazov. Lani so gospodarja dobili pri nekem tihotapljenju in ga obsojili na leto dni zapora. Pri njih doma pa ni preiskava ničesar našla. Zdaj so se mariborska finančna oblastva

odločila, da temeljito preiščejo vso Rižnarjevo hišo. V spremstvu orožnikov so izvršili preiskavo. Kljub natančnemu iskanju pa niso imeli uspeha. Končno pa je vzbudila pozornost slika Matere božje, ki je visela na steni ter imela nenavadno debel okvir. Ko so sneli sliko, so videli, da je za sliko tanka pločevinasta kasetna, v kateri so našli 35.000 din gotovine. Za ta denar niso mogli Rižnarjevi navesti odkod ga imajo. Finančna oblast pa je preiskala tudi seno in tam so našli pravi zaklad: okrog 70 kg saharina, veliko žigalnikov, vžigalnih kamencev, igralnih kart in podobnih stvari. Vso Rižnarjevo rodbino so aretirali in zaprli mater, 25letnega sina Antona in 22letno hčerko Francisko. Preiskava se nadaljuje in upajo, da bodo odkrili v bližini še drugo tako skladišče.

Hudourniki na Jezerskem zagrajeni

Pogled na Jenkov graben, v katerem so bile lani zgrajene pregrade nad banovinsko cesto, ki gre v lepe obokanem mostu čez hudournikov jarek.

Ker segajo v Slovenijo Južne Alpe, ki s svojimi predgorji pokrivajo velik del slovenskega ozemlja, je tudi število hudournikov pri nas zelo veliko. Pod divjim delovanjem hudournikov zlasti trpe Gorenjska, na Stajerskem Savinjska in Dravinska dolina, nadalje dolina Drave ob Kozjeku in tudi Slovenske gorice, dolina Sotle in celo nekateri deli v Prekmurju. Škoda, ki jo delajo hudourniki vsako leto gre v milijone in je dvojna. Medtem ko v hribih trgajo zemljo, uničujejo plodni svet v gorah, v dolinah pa odlagajo velikanske množine nanošene prsti in kamenja ter tako zasipavajo rodovitno zemljo, vodne naprave in tudi prometne žile.

V zadnjih letih je banovina z veliko vneto začela omogočati številne zgraditve hudournikov po ločnem načrtu. Zgradbe same se grade tako, da vzdržijo tudi ob najhujših katastrofah, kar je tembolj važno, ker je zgraditev hudournikov na eni strani draga in težavna, na drugi strani pa zahteva tudi dolgotrajno in večletno delo. Pri zgraditvah uporabljajo najboljše gradivo in banska uprava po svojih strokovnjakih pazi, da se gradivo uporablja tako, da drži skoraj za vedno. V temelje zgradb gre vedno kamen, za druge pregrade pa deloma tudi les, ki je sicer v začetku mrtel, kasneje pa se spreminja v živ les, ki s koreninami drži zemljo. To načelo je najugodnejše, saj popolnoma posnema delo narave same, ki z gozdovi tudi na hudih strminah obdrži plodno zemljo. Sredstva za zgraditev hudournikov se stekajo v glavnem iz treh virov: iz sklada za javna dela, iz rednega banovinskega proračuna in iz bednostnega sklada.

Lani so tudi na Jezerskem začeli graditi hudourniške zgradbe. Jezerjani so se zavzemali že vsa leta, odkar je Jezersko po osvoboditvi kot edina občina na Koroškem, ki je mejila na Kranjsko, pripadla Jugoslaviji, za regulacijo in zgradbo številnih hudournikov, ki tej lepi dolini delajo tako veliko škodo. Dolga leta so prosili in čakali zastopni. Sedanji župan g. Muri pa je uspel. G. ban dr. Marko Natlačen je glede na tujsko-prometni pomen Jezerskega, ki je najvišje ležeče priznana letovišče v Jugoslaviji, uvidel nujnost teh del in omogočil začetek zgradbenih del v lanskem letu. Po vodstvom šefa oddelka za urejanje hudournikov, priznanega strokovnjaka višjega svetnika inž. Strancarja so bili izdelani vsi načrti za popolno ureditev in zgradbo hudournikov ter regulacijo Jezernice na Jezerskem. Po teh načrtih bodo urejeni in zagrajeni vsi hudourniki v Roblekovem, Ankovem, Podvršnikovem in Jenkovem grabnu ter hudournik Škodovnjak. Tako bo eta Roblekov in Ankov potok tlakovana v območju banovinske ceste, hkrati pa bodo v vseh hudournikih zgrajene številne pregrade, ki bodo

zadrževale divjajočo vodo. Največ stroškov bo zahtevala ureditev Ankovega potoka, ki gre po svetu iz samega plazovja. Zaradi tega bodo morali zgraditi veliko število pregradb v vsej dolžini potoka. V letošnjem letu so bila opravljena zgradbena dela deloma pri vseh hudournikih v višini nad banovinsko cesto. Zgrajene so bile zgrade v gornjem delu Roblekovskega potoka in deloma v Podvršnikovem, Ankovem in Jenkovem potoku. Vsa ta dela so seveda šele osnova za popolno ureditev hudournika in jih bo treba še nadaljevati. S 70.000 din, ki so bila za lanska dela na razpolago je bil opravljen del najvažnejših zgradb. Ker je pa celotna ureditev hudournikov v Jezerskem kotu preračunana na skoraj tričetrtil milijona din, bo še za mnogo let dosti dela. Ureditve hudournikov samih pomenja poleg koristnosti tudi važno pridobitev v lepem oziru. Saj bo n. pr. samo Jenkov potok po dokončani ureditvi imel 5 pregradb, čez katere bo voda padala v lepih slapovih.

Jezerjani so k zgradbam tudi prispevali svoj delež. Skoraj ves les, ki je bil uporabljen pri gradbenih delih so dali zastopni. Opravili so tudi veliko število brezplačnih voženj, ki so bile potrebne, da je prišlo gradivo na gradbena mesta. K regulaciji v dolini, po kateri teče Jezernica, pa prispevajo posestniki zemljišč ob Jezernici 30% gradbenih stroškov. To so lastniki tudi dolžni, ker regulacija Jezernice ni samo v javno, ampak tudi v zasebno korist. Poleg tega pa so še pododovali od svojih prednikov obveze, ker so se nekdanji lastniki zemljišč že pred 100 leti, ko so prvi uravnavali strugo, obvezali, da bodo tedaj urejeno strugo na lastne stroške vzdrževali.

Če upoštevamo, da je Jezersko važna tujsko-prometna točka in da kot obmejna občina predstavlja za smer iz Zelenke Kaplje vrata v Slovenijo, potem smemo upravičeno upati, da se bodo v bodočih letih ta urejevalna dela nadaljevala, tako da bo idilično Jezersko postalo še bolj priljubljena točka za domačine in tujece.

Beg dveh deklet

Ljubljana, 10. februarja.
Pred nekaj dnevi so bile vse ljubljanske oblasti vznemirjene: objokani starši so prišli na ljubljansko policijo in povedali, da sta od doma pobegnili dve deklici, pravi krasotici. Prvi je bilo 20 let, drugi pa 17 let. Njih imen seveda ne bomo navajali. Starši so izrazili domnevo, da so deklici odvedli neki neznani trgovci z belimi sužnjami. Na vse strani so letele brzjavke in tiralice, toda deklice ni bilo več mogoče najti.

Kmalu za tem pa sta se priklatila v Ljubljano dva Hrvata, stara po 24 let, namreč neki Juraj Rončelič in Zlatko Primožak, ki sta baje prišla v Ljubljano iz Zagreba čez Karlovce. Bila sta prava tipična hrvaška pustolovca, seveda lepo oblečena in gladkega namazanega jezika ter kar vajena seganja po tuji lastnini. Pustolovca sta se nastanila pri neki stranki, kateri pa sta že prvi dan ukradla kitaro. Juraj in Zlatko pa sta nato obiskala starše pogrešanih deklet in zahtevala od njih nekakšno odkupnino za dekleta, in sicer za vsako po 200 din, češ da le pod temi pogoji bi se dekleti vrnili v Ljubljano. Sicer ne povesta njunega naslova v Zagrebu. Starši so odklonili oba pustolovca in ju ovadili policiji. Pustolovca sta začutila, da jima tla pod nogami gore ter sta jo nameravala pobrisati v Zagreb. Toda na kolo-dvoru so ju zadržali detektivni in ju odvedli na policijo, ki ju sedaj neprestano izprašuje. Policija je stopila v stik tudi z zagrebško policijo, ki bo napela seveda vse sile, da odkrije deklici in obenem razjasni nedvomno temno preteklost obeh pustolovcev.

Ta primer ponovno dokazuje našo trditve, ki smo jo izrekli pred nekaj tedni, da je zvodništvo v Ljubljani neprimerno bolj razvito, kakor bi si kdo mislil, kar naj bo v svarilo staršem, pa tudi mladim dekletom!

Poslednjič lahko vidite — zato ne zamudite danes ob 16. 19'15 in 21'15 ur sijajne duhovite filmske komedije
(Le mioche) **Paglavček**
KINO UNION Telefon 22-21

Toliko dalj časa bo trpelo perilo

če vzameš vedno
SCHICHT^{ovo}
TERPENTINOVO MILO
...in za namakanje žensko hvala

Josip Teibl 5 let

Vincencija Blatnikova
1 leto robije

Ljubljana, 10. februarja.
Včerajšnja obravnava proti Josipu Teiblu in Vincenciji Blatnikovi, ki se je izdajala za »damo z dvora na Bledu«, za soprogo razvratelja sladkorne tovarne Belje Vebra in za gospo Teibla, je trajala brez večjih odmorov neprestano od 16 do 24.15. Zaslišanje mnogih prič je trajalo do 22. Vse priče so zelo obremenjeno izpovedale proti obtoženci Josipu Teiblu in njegovi pomočnici pri sleparijah. Od 22 dalje sta govorila dr. tožilec dr. J. Fellaher in branilec dr. Maček.

Dr. Julij Fellaher je v enournem govoru analiziral rezultate včerajšnje obravnave. V prvi vrsti je na podlagi uradnih izjav demantiral izpovedi obtoženca, da bi se bil v Slovenijo izvažal z Belja nezatrošarjen sladkor s pomočjo nekega višjega funkcionarja uprave tovarne Upoštevajoč prošnjo priče Avguštin, trgovca iz Skofje Loke, je predlagal za oba obtoženca najstrožjo kazen, ker je treba preprečiti, da bi slepariji tipa Teibl prihajali v Slovenijo izkoriščati naše ljudi.

Branilec dr. Maček nasprotno je govoril za popolno oprestitve obtoženke Vincencije Blatnikove, prosil pa je sodnike za Teibla, naj zanj izrečejo milo kazen. Pobijal je izjave nekaterih prič.

Mali kazenski senat pod predsedstvom s. o. s. g. Frana Kovača se je danes dopoldne sestal k posvetovanju, ki je trajalo od 9 dopoldne skoraj do 14 ure.

Ob 4 popoldne je senatni predsednik s. o. s. g. Fran Kovač razglasil sledečo sodbo:

Josip Teibl je bil zaradi zločinstva prevare po §§ 354/1-2, 337 in 31 k. z. in zaradi zločinstva naprave lažnih listin po § 214 k. z. ter zaradi zapeljivanja oblasti po 222 k. z. obsojen na 5 let robije in 540 din denarne kazni odnosno 9 dni zapore, dalje v izgubo častnih državljan-skih pravic za 5 let. Preiskovalni zapor se mu vsteeje v kazen od 25. maja 1937. Blatnik Vincencija pa je bila zaradi gornjih deliktov kot sotorilka obsojena na 1 leto robije, na 240 din denarne kazni ali šest dni zapore ter v izgubo častnih pravic za dve leti. V kazen se ji vsteeje preiskovalni zapor od 3. junija naprej. Pri Teiblu se izreko stroški kazenskega postopanja in izvršitve kazni za neizterljivost. Nasprotno pa pri Blatnikovi za izterljivost in ima na teh stroških plačati 2000 din. Oba obtoženca imata solidarno plačati oškodovancem, in sicer Povšnerju 44.000 din, Teibl sam pa drugim oškodovancem skupno okoli 40.000 din. Od denarja v znesku 57.000 din, ki je bil zaplenjen pri Blatnikovi, se prisodijo delni zneski nekaterim oškodovancem. Blatnikovi pa prizna sodišče 6.300 din kot njeno last. Nasprotno sta bila Teibl in Blatnikova v treh primerih poskusne prevare oproščena. Utemeljevanje sodb je trajalo dobre pol ure. Sodba pri Teiblu navaja kot olajšilne okolnosti delno priznanje, skrb za otroka, deloma poravnano škodo. Kot obtežilno pa dolgotrajno trajanje zločinov, ogromna škoda, kajti izvršena škoda znaša 128.000 din in neizvršena 250.000 dinarjev. Pri Blatnikovi neoporečnost, da je stala pod vplivom prvega obtoženca in velika škoda.

Oba obsojenca sta si pridržala tridnevni rok za premislek. Prav tako tudi državni tožilec.

Čas hiti — zato ne odlašajte!

Oglejte si dobro gornji dve bogati nagradi, ki jih je za naročnike dnevnega »Slovenca« dobavila tvrdka R. Stermecki v Celju, kjer sta tudi ti dve nagradi razstavljeni. Ena nagrada je kompletna kuhinjska oprema (lonci, tehtnica, zajemalke, jedilni servis, kavni servis itd.).

Druge pa je prvovrstno blago (tudi podloga) za moško obleko. Pravi greh bi bil, ako odklonite srečo, ki Vam lahko dodeli eno od teh bogatih nagrad.

Zato hitite in izpolnite s sedeče pogoje: Vsi, ki ste že naročniki na dnevnega »Slovenca« že najmanj tri mesece, plačajte naročnino še za mesec februar.

Vsi pa, ki še niste naročeni na dnevnega »Slovenca«, naročite ga takoj za tri mesece in plačate vsaj do 19. februarja t. l. trimesečno naročnino.

Zrebr Vam bo lahko odločil eno od 76 nagrad v skupni vrednosti nad 75.000 dinarjev. Ne odlašajte — ampak še danes naročite dnevnega »Slovenca«!

LASTNIŠTVO »SLOVENCA«.

Roland Dorgelès:

Kaj sem doživel v Rusiji?

(Nadaljevanje.)

Civilizirani svet ne sliši niti odmeva teh zamolklih zločinov in v mejah Sovjetije se nihče niti šepetaje ne upa o tem govoriti. Javno mnenje? Saj ga ni. Ubogega proletariata, ki »vlada« že dvajset let, niso nikoli vprašali za svet. Niti enkrat še ni o čem svobodno razpravljali, niti enkrat glasovali. Ali je potemtakem mogoče gledati na navidezne volitve, ki jih Sjezd sovjetočev budno nadzira in so vsaki dve ali tri leta, kot na pravo in veljavno odločanje ljudstva? Nihče ne bo tega trdil, seveda razen plačancev.

Za to volitveno komedijo, ki sem o njej že govoril, zberejo vaščane — moške in ženske, ki so stari nad osemnajet let — v kakem skednju ali kar na prostem. Komunistični delegat pove ime državljana, ki ga je stranka izbrala za kandidata. Podarjam: kot edinega kandidata. Ta bo potem zastopal krajevno ednico v Izvršilnem okrožnem odboru.

»Tisti, ki glasujejo za našega tovariša, naj dvignejo roko!« zakliče komunist, ne da bi množico izpustil izpred oči. Samo po sebi se razume, da vsi dvignejo roke. Kdo bi tudi hotel biti blazen junak, da bi storil drugače, zlasti če, ker ni nobenega tekmeča? Po- slanec je torej enoglasno izvoljen. Dejal sem že, da se ceremonija v tovarniških svetlih izvrši na prav isti način, a vendar je med obema razlika. Na vsakih pet in dvajset tisoč delavskih volivcev pride že en zastopnik, pri kmetih pa šele na sto pet in dvajset tisoč. »Glas enega delavca odtehta več kmečkih glasov,« je izjavil Lenin leta 1921. Nobena stvar tako zgovorno ne kaže preziranja, ki ga je sovjetski režim vedno čutil do svojih hraniteljev.

Pravijo, da bo nova ustava sistem izboljšala, da bo Zbornica sovjetskih poslancev (Zvezni svet) odšla voljena z direktnim in tajnim glasovanjem. Toda praznih obljub je bilo že toliko, da je najboljše čakati. Za to varljivo zunanostjo bo ostala ista gnolba. Dejstvo je, da nova ustava še vedno dovoljuje eno samo politično stranko: komunistično stranko, »jedro, ki vodi vse delavske organizacije, tako socialne kakor tudi strokovne«, in edinole tej stranki in tem organizacijam daje izključno pravico določati kandidate. Torej, kakor doslej vse volitve, bo vodil sedemdesetlanski Osrednji odbor, ki ni drugača, kot orodje v rokah Stalina, »Jeklenega«.

Naj bodo kmetje še tako prezirani, vendar bodo diktatorju dolgovali hvaležnost, kajti odslej bodo imeli pravico do istega števila zastopnikov, kakor prebivalci po mestih: en poslanec na tristo tisoč prebivalcev. Režim upa, da si bo s takim ravnanjem pri kmečkih ljudstvu pridobil priljubljenost. To ljudstvo pa je tako čudovito lakovno, da se režimu utegne posrečiti. Imejmo pred oči, da je bilo tlačanstvo odpravljeno šele leta 1861, za Aleksandra II., torej v času, ko so Francozi ustanovili že dve republikli. Rusija ni nikdar dohitela te zamude. Borba za človečanske pravice jo še čaka. Diktatura jih ji nikdar ne bo dala.

Ko sem se vrnil, so me izpraševali: »Kaj pa ljudje prav za prav delajo tam?«

»Revaščino,« sem odgovoril.

Ni je države, ki bi se ji to bolj posrečilo. Res — niso Sovjeti v Rusiji revščino vpeljali, so jo pa razširili na vse. Kolikor moremo in smemo izvedeti iz časopisja, ljudstvo na splošno ni videti bolj

22

ubožno, kakor prej. Gospodarski položaj najrevnejših se je celo izboljšal: le trdni kmet je popolnoma izginil. Tudi tu se je izenačenje izpeljalo na nižje. Nikjer ni več tistih samozavestnih gospodarjev v visokih škornjih, ki bi ti s ponosom razkazovali svojo živino in svoje vrline. Povedo samo tipanje brez bodočnosti. Sto sujev za tiste, ki garajo v potu svojega obraza, trideset za zapostavljene. To je vsa sreča.

Vse je predpisano, regulirano, kakor v tovarni. Tako le popoldne srečaš poln voz jokajočih otrok: dojenčke peljejo k materam. Te so zunaj pri žetvi in ne morejo priti k njim. Ob odmorih posedejo po snopih in nasitijo malčke. Na znak brigadirja (si zapno bluze in spet primejo za srp, »janjar« tako pravijo temu vozu) pa se vrne z živim bremenom.

Ali je to boljše kot tisto, kar je bilo nekdanj? O tem bi mogle odločati samo naše kmečke matere. Te bi tudi lahko povedale, kaj si mislijo o tej navadi, ki je vseplošna, da namreč materam vzamejo neobgijeneke in jih rede vse skupaj »po znižani cenit. Naj bo kakorkoli: z obrazov teh kmetie ne sije materska sreča.

Tujskoprometne brošure so polne fotografij, kjer vidiš, kako mlade kolhožanke objemajo snope kot svoje ljubice in kako se smejejo ob žetvi, ali stare mužike, ki drže v naročju jagjne in se zadovoljno smehljajo. Tam pa sem kaj takega videl samo v kinu, v silnih, obudovanja vrednih in obenem lažnivih, kakršne Sovjeti razširjajo po vsem svetu.

Prav tako pripovedujejo lahkovernežem, da je dobri Stalin spremenil veliko palačo na obali Krima v počitniški dom za kmete. To res. Triesto postelj ima. Kmetov je pa sto dvajset milijonov. V vsej propagandni izloži ni nič resničnega. Ni važno, ali se reforme izvajajo ali ne, dovolj je, če se napravi videz, da je tu velikanski socialni napredek.

Zato skrbno pazijo, da ne vodijo tujecev v katerikoli kolhoz; nekateri so pripravljeni kakor na-

lašč za nje. Če hočeš obiskati katerega drugega, zlasti obiskati ga nenapovedano, ne smeš nikomur razodeti te svoje namere in skrbno si moraš izbrati vodnika, sicer te službeni tolmač popelje naravnost v reklamno vas. Celo najbolj zviti so se dali tako izigrati. Še zdaj govore v Moskvi o francoskem učenjaku, članu Instituta, ki je na zemljevidu naznačil pokrajino, ki jo želi prepotovati, pa so ga odpeljali čisto drugam in šele po kompasu je spoznal, da so se poigrali z njim.

Z navadnimi izletniki je še lažje. »Potnik« (Inturist) jim da na razpolago tri ali štiri kolhoze, ki so nalašč prirejeni za sprejeme tujecev. Nekateri med temi so za kokušerejo, drugi za pridelovanje zelenjadi. Taki obiski so na določen dan, da se osebe lahko pripravijo. Iz radovednosti sem spremljal dve taki karavani in vse je šlo lepo v redu, kakor sem pričakoval. Strežnice so bile oblečene v bele bluze in kuhar se je držal pred štedilnikom kakor kak gardiet. Vse ostale ljudi, moše in žene, otroke in starce, pa je predsednik iz previdnosti odpravil na polje, da ne bi bili tuji razočarani, če bi jih videli tako razgrane. Ali take uprizoritve ne spreminjajo ljudi. Izletniki dobro vedo, če je uprava izmed sto kolhozov izbrala prav kolhoz Thaelmann, ga je izbrala pač zato, ker ga ima za najbolj urejenega. Tuji pa takoj, ko pred skromnim slavalokom s podobno nemškega komunisti stojijo iz avtomobilov, primerjajo ta bivališča z onimi v svoji domovini. To primerjanje pa ne izpade v korist Sovjetov.

»Kaj? Tole so njihovi slavni kolhozi?«

V Ile de France ali v Middlesexu naletiš ob vsakem koraku na vasi, ki so mnogo snažnejše, privlačnejše in bolj oskrbovane. Ali »Komisariat« za poljedelstvo res ni mogel pokazati nič boljsega od teh izmerjenih barak, ki leže vzdolž potoka? Radovedneži silijo v izbo, ki so podobne starim igračam, toda predsednik jim pokaže naprej. Njegov poklic je voditi tujece. (Če tako dobro žanje, kakor govori, mora biti njegova žrtev bogata).

Anatomija v srednjem veku

Resnica o očitkih Cerkvi, češ da je souvažila znanost

Slovečki ruski pisec Merežkovskij popisuje, kako se je veliki slikar in veleum Leonardo da Vinci udejstvoval v vseh panogah znanosti ter bil tudi anatom, dasi mu je bila anatomija veda, ki se ji je mogel le skrivaj posvečati. Pa tudi drugi pisce vedo povedati, da so v srednjem veku anatomijo preganjali in da so učeni mošje, ki so hoteli spoznati ustroj človeškega telesa, to mogli le skrivaj delati. Ta stvar se da, dasi je taka trditve v glavnem pretirana, vendarle razložiti.

Najprej si moramo biti na jasnem, da so v prejšnjih stoletjih v splošnem bili zoper to, da bi bil kdo mrtvo človeško truplo razdeval. Imeli so pač večje spoštovanje pred rajnimi kakor pa dandanes. V glavnem pa so znanstveniki za svoje namene lahko uporabljali trupla usmrčenih obsojencev ali pa neznanih mrtličev, ki so jih kjerkoli pobrali. Takih mrtličev pa ni bilo mnogo, zaradi česar je bilo težko dobiti trupla za seciranje. S tega stališča je anatomija v naravoslovnem in medicinskem področju razmeroma še mlada znanstvena panoga, dasi tudi ni premlada.

Anatomijo je poznal že stari vek, ki pa je v znanstvene namene uporabljal le živalska telesa. Pri tem je v splošnem ostalo do konca srednjega veka. Avtoriteta klasičnih znanstvenikov iz starega veka je bila tako velika skoraj ves srednji vek, da si starih nazorov glede anatomije skoraj nihče ni upal podirati. Vendar pa bo napačno trditi, da srednji vek anatomije sploh ni negoval. Prav tako je napačno trditi, da srednji vek te panoge znanosti zato ni negoval, ker je bil souvažnik telesnosti. Toda zgodovina govori drugače: Že odredba cesarja Friderika II., ki je umrl leta 1250, odreja, da ne sme biti pripuščen v zdravniško prakso noben kirurg, ki »se ni na šolah učil anatomije človeških teles«. Iz tega bi sledilo, da so to panogo že takrat negovali in da so se nekateri tega učili kar na mrtvih truplih, kar pa se je oblasti zdelo nezadosno, zaradi česar so zahtevali tudi teoretične izobrazbe v anatomiji.

V srednjem veku je slovela stara šola v Salerno pri Neaplju, ki bi jo lahko imenovali prvo evropsko univerzo. Vodili so jo menihi. Da je zelo slovela, nam dokazujejo nekatere srednjeveške pesnitve, ki pošiljajo svojega gobavega junaka v Salerno. In ta junak je živel na primer v severni Evropi! Dejstvo je vsekakor, da je anatomija na visoki šoli v Salerno bila obvezen predmet. Če so torej v srednjem veku menihi sami učili to znanost, pač nihče ne bo več opravičeno mogel trditi, da je to znanost cerkev prepovedovala.

Nekateri se sklicujejo prav na Leonarda da Vincija, ki je umrl leta 1519, ter vele, da je njemu cerkev onemogočala študij anatomije. Kakor smo že namignili, je bil ves tedanji čas notranje nekam nasproten takemu študiju. To pa ne velja le za cerkev, marveč za vse javno mnenje tedanje dobe. Pa še v tem oziru novodobni pisce mnogo pretirava, ter preveč splošno obsojajo, kar se je morda zgodilo v enem ali drugem kraju. Nasprotniki cerkve se sklicujejo na to, da je cerkev obtožila in pred sodišče gnala učitelja na bolonjski univerzi Alberta, ki je na univerzi leta 1319 predaval anatomijo. Resnica pa je, da Albert ni bil obtožen, češ da se ukvarja z anatomijo, marveč zato, ker je skrunil človeška trupla. Mož je namreč iz grobov v posvečeni zemlji dal izkopati zakopane mrtlice ter jih je potem na univerzi seciral. S tem je oskrnil tudi posvečen kraj, kakršno je pokopališče. In za kaj takega bi bil še dandanes obsojen vsak profesor.

Iz povedanega pa sledi, da je takrat res močno primanjkovalo trupel za študij. Iz tega so potem nastale razne nevšečnosti in tudi hude zlorabe. Malopridni ljudje so izrabljali zadrego anatomov in so skrivaj na pokopališčih izkopavali mrtlice ter jih za drag denar ponujali učenjakom. Pozneje se je celo dogajalo, da so taki profiterji začeli ljudi kar moriti, da so imeli kaj prodati. Zoper te strašne zlorabe je takrat, v 14. stol., z vso oostrostjo morala nastopili cerkev. Cerkev je obsodila greh, ki se je tukaj delal, ne pa znanost. In mislimo, da je še dandanes ni oblasti, ki ne bi obsodila in kaznovala dejanj, ki jih je takrat cerkev javno obsodila. Ni pa obsodila anatomije, ki so jo celo menihi učili ter negovali.

Papežu Bonifacu VIII., ki je umrl leta 1303, očitajo, češ da je izdal nalašč zoper anatomijo posebno bulo, v kateri je obsodil to panogo znanosti.

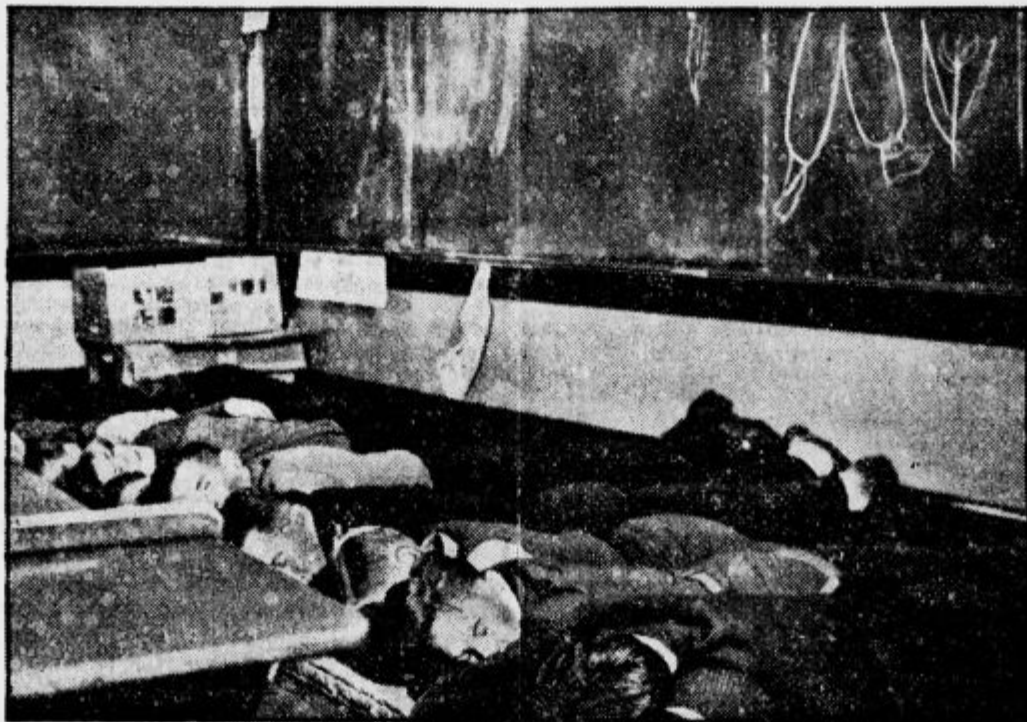
V resnici pa je papež takrat ostro prepovedal le neko hudo zlorabo, ki se je udomačila ob času križarskih vojsk. Tedanji imenitniki so namreč imeli navado, da so trupla svojcev, ki so se udeleževali križarskih vojsk in so med potjo ali na Jutrovem padli ali umrli, nosili domov v Evropo, da bi bili pokopani doma. Ker pa je bilo nerodno in nezdružljivo v hudi vročini prenašati že mesece mrtvo truplo rajnika, so začeli trupla rajnih kar kuhati. Ko je bilo truplo dovolj skuhan, so ostrgali meso in zakopali, okostnjak pa so sedaj lahko spravili domov. Zoper to kuhanje mrtličev je takrat nastopil papež. Prav tako je tudi nastopil zoper krajo mrtličev in izkopavanje iz grobov. O anatomiji ni nikjer govora.

Da se povrnemo k Leonardu da Vinciju! On se je s svojim učencem Markom Antonijem della Torre v bolnišnici Svetega Duha v Rimu ukvarjal z anatomijo. In prav gotovo ni verjetno, da bi bila

ta dva leto in dan secirala mrtlice, pa bi tega nihče ne bil opazil, ko je bilo v bolnišnici polno duhovnikov, saj je bolnišnica bila pod papeževo upravo. To dejstvo pač govori bolj za to, da se nihče ni menil, kaj počneta, saj je vsakdo vedel, da sta anatomata. To je bilo okoli leta 1500!

Leta 1543 je izšla knjiga Andreja Vesala: »De corporis humani fabrica« — o ustroju človeškega telesa. Ta knjiga je prav za prav začetek moderne anatomije. Vesal se je rodil v Bruslju, pozneje je postal profesor na univerzi v Padovi ter je pisal knjigo v Bolonji. Bil je telesni zdravnik cesarja Karla V. in kralja Filipa II. To delo bi ne bilo mogoče, če bi že cela stoletja pred njim ne bila ustvarjala podlage. In papež Benedikt XIV. je v prvi polovici 18. stoletja prav posebno negoval anatomске zavode na univerzi v Bolonji, ko je v drugi Evropi bilo dovolj univerz, kjer je bila anatomija neznana.

Šolarji tri dni zameteni v šoli

Kraj Ironwood ob Michiganskem jezeru v severni Ameriki je pred kratkim zalotil velikanski snežni vihar. Nobena živa duša med viharjem, ki je divjal cele tri dni, ni mogla izpod strehe. Kraj je bil tako več dni zameten in je bila vsaka zveza z zunanjim svetom nemogoča. Ko je vihar začel divjati, so bili učenci tiste vasi ravno zbrani v šoli pri šolskem pouku. In cele tri dni noben šolar ni mogel iz šole domov, ker je bila šola docela zametena. Šolarjem so v učilnicah kar na tleh napravili postelje, da so kar tam spali, kakor kaže naša slika. Šola je imenovana po predsedniku Rooseveltu.

Svetovni evharistični kongres v Budimpešti

Zastopniki stanovanjskega odseka pripravljalega odbora za svetovni evharistični kongres v Budimpešti so dali katoliškim listom daljše poročilo, iz katerega posnemamo:

Sedaj je vse storjeno, da bodo stotisočglave množice, ki bodo iz vseh delov sveta prišle v Budimpešto, primerno preskrbljene s stanovanji in hrano. Tudi promet bo tako urejen, da ne bo težav.

Po dosedanjih pripravah sodeč, se bo tega svetovnega kongresa katoličanov udeležilo kakih 60.000 inozemcev in 140.000 Madžarov. V dnevih kongresa samega bo treba prehraniti vsak dan

do 150.000 ljudi. Domačini bodo razdeljeni v dve skupini po 70.000 ljudi, ki se bodo vsaka skupina zase mudila v mestu 3 do 4 dni. Poleg teh bo več tisoč takih, ki bodo tiste dni prišli v Budimpešto na svojo roko bolj gledat, kakor pa sodelovat.

Prehrana ne bo težavna, ker se bo 75% vseh madžarskih udeležencev prehranjevalo in stanovalo pri sorodnikih in znancih. Za tujce pa je v mestu na razpolago 7600 hotelskih sob in 53.000 sob v zasebnih stanovanjih. Domače udeležence, ki bodo prišli z romarskimi skupinami, bodo namestili po šolah in velikih domovih. Dolej je naznanjenih 230 takih velikih skupin. Tudi vprašanje prehrane je že urejeno: zajtrk, kosilo in večerja skupaj ne bo stalo več kakor dva penga, kar je v našem denarju kaka dva kovača na dan.

Trg junakov, kjer bodo glavne slovesnosti, je tako preurejen, da se jih bo na njem udeleževalo lahko 280.000 vernikov.

Italijanski kmetje v Abesiniji

V kraj Čerčar pri Hararu je prve dni tega meseca prišla prva skupina italijanskih kmetov, s čimer se je praktično začela kolonizacija od strani Italije. Ker ima Italija preveč prebivalstva, naj hodi v italijanske kolonije, kjer naj pomagajo dvigati moč in silo Italije.

Ogrodje podrtga mostu čez Niagarske slapove, ki je padel v vodo, ker ga je iz tečajev dvignil led.

Prvi požirki na domačih tleh. Ta ljubka slika je posneta v Londonu. Tjakaj se je po večletnem službovanju v Indiji vrnil s svojo družino angleški uradnik. Večji sinček je Derek, manjši pa je šest mesecev stari Petreček. Ta se je rodil v Indiji in sedaj prvič v življenju stopa na domača angleška tla. Tak dogodek je seveda treba pošteno zaliti, kar Petreček tudi dela, čeprav le z mlekom.

Vere v Albaniji

Albanija šteje dober milijon prebivalcev. Več kakor polovica prebivalstva pripada muslimanski veri, kakih 300.000 je pravoslavnih kristjanov, ki so se leta 1929 odcepili od grške pravoslavne cerkve ter se osamosvojili. Katoličanov pa je v Albaniji nekaj nad 100.000 ter so goreči katoličani.

Pegam v naših krajih

Pegam je severni ptič, ki je lepa živalca s svilnim repom, ki pa pride v naše kraje le takrat, kadar je zima na severu le prehuda. Prve pegame so opazili v okolici Ljubljane že v tistih mrzlih dneh januarja. Sedaj pa poročajo dunajski listi, da so ta teden prišle jate teh ljubkih ptic v dunajske parke, kjer lepo prepevajo. Polno ljudi jih hodi gledat.

Pegam je pravičljivi ptič, ki se o njem plete mnogo ljudskih rekov in modrosti. Pravijo, da prinaša ta ptič nesrečo v deželo, če prihaja s severa. To bi bilo še nekam verjetno, ker takrat beži pred hudo zimo. Ponekod mu pravijo tudi »kužni ptič«. Baje naznanja bolezn. Vsekakor pa naznanja hud mraz, ki prihaja od severa. Srečo pa oznanja ta ptiček, kadar prihaja k nam od juga. Takrat se namreč že seli nazaj v severne kraje, kar pomeni, da zima ne bo več huda.

V naše kraje je prišel že v začetku januarja, torej smo zimo že prestali, ker se sedaj najbrž že seli nazaj na sever, česar pa dobri Dunajčani niso vedeli. Vsaj upajmo, da je tako!

Gospodična pred blagajno: »Jaz sem prva prišla!«
Gospod: »Na svet že, semkaj pa ne!«

Št. 53.

Puščavnikovo orožje

Mož je pri teh besedah sumljivo pogledal.

»Puščavnik sem,« je skromno dejal, in se zvesto držim kraljevih postav.

»Le poštno in brez ovinkov mi povejte, ljubi moj samotar, ali res nikdar še niste za kako rejeno kraljevo srno poslali nobene strelce?«

»Dobri gospod vitez, skoraj več sem vam razkazal tega, kar je v moji koči, kakor pa bi bil smel. Ne dajte tedaj, da se tega ne bom kesal, ter se ne vtikajte v moje stvari. Sicer vam pa prav odkrito povem, da bi nikdar ne bili mogli vdreti v to kočjo, če bi tega jaz ne bil hotel.«

»Radovednost mi vzbujate! Povejte mi no, s kakim orožjem bi neki bili šli name?« je povprašal vitez.

»Tule pogledite,« je dejal možak, odprl novo skrivališče, ki je bilo polno lokov, strelce in drugega malo duhovnega orožja. »Tudi harfa je tukaj.«

»Moram reči,« je me-

nil na vse to vitez, »da mi ta odgovor docela zadošča. Naj rajši poskusim vašo harfo.« To rekši je potegnil godalo iz skrivališča.

»Imenitno!« je zaklical samotar. »Pojava, pivja in se veseliva! Če znate lepe pesmi, bo za vas v moji koči vedno dovolj sočne pečenke in polnih kozarcev, dokler bom sameval v tej koči.«

